

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּו: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרֻשֵׁת אָמוֹר

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יִדְוֹץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מִחוּלַק ל- תַּתק"ס (960) קוֹנְטֵרִסִים

ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים

כֶּרֶךְ י"ח - חֲלָק י'

קוֹנְטֵרִס 520

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כֻּלָּל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֹּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וִישְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תִּשְׁע"א לַפ"ק - בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

מר במינא, הדא הוא דכתיב, (שמות טו) ויבאו מרתה ולא יכלו לשותות מים ממרה כי מרים הם.

באור: ועץ הדעת טוב ורע, שבשביל עץ הדעת נאמר במרה ולא יכלו לשותות מים ממרה כי מרים הם, ויורהו ה' עץ וגו', לפי שהיו ישראל מערבים בערב רב שהם רעים, ומחטיאים את ישראל, לכן היה צריך לברר את הטוב מהרע, ובזמן שערב רב מחטיאים את ישראל היו כלם מצד הרע ולכן המים היו מרים.

והאי עץ מר, איהו כגוונא דנסיונא דסוטה, אי סטת תחות בעלה, אינון מיין דאשקין לה אתהדרו מרירין, ובהון וצבתה בטנה ונפלה זריכה, ואי לא סטת מה כתיב, ונקתה ונזרעה זרע, ואולידת בר. אוף הכא וימתקו המים.

[באור: ועץ המר שהשליך משה רבנו לתוך המים, היה כמו הנסיון של הסוטה, שאם סטתה תחת בעלה, אותם המים שהשקו אותה חזרו להיות מרים, ועל ידם התקם הכתוב "וצבתה בטנה ונפלה זריכה", ואם לא סטתה תחת אישה אז כתוב שתוליד בנים קדושים, גם כאן במרה המים בדקו את ישראל, ונמצאו כלם טהורים. כמו שבאר רבי אלעזר במאמר הזהר לעיל דף קכ"ד ע"ב.]

כגוונא דא, יתעביד לנסאה לון לישראל בפורקנא בתרייתא, הדא הוא דכתיב, (דניאל יב) יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, דאינון מסטרא דטוב, וקיימין בנסיונא. והרשיעו רשעים אינון מסטרא דרע, ויתקיים בהון (יחזקאל יג) ואל אדמת ישראל לא יבאו וקטיל לון.

[באור: כעין זה יעשה הקדוש ברוך הוא לנסות את ישראל לפני הגאולה האחרונה, כדי לברר את הנשמות הקדושות מן הנשמות הטמאות, על ידי שיכביד עליהם על הגלות והצרות, והצדיקים המאמינים בה' שכל הצרות הן רק נסיונות והן לטובה, יתלבנו ויטהרו מטמאתם ויתדבקו בהשם יתברך בירת שאת בתשובה ותפלה, והרשעים יצאו מכלל ישראל וישתמדו ויאבדו ולא יראו בטובה, וזה מה שכתוב "והרשיעו רשעים" אלו שמצד הרע,

הַקְדָּמָה לְזוּהַר תַּתְק"ס חֲלָקִים - מִבְּצַע "יַחַד כָּל יִשְׂרָאֵל"

יִשְׂרָאֵל ה'קְדוּשִׁים וְהַטְהוּרִים ה'מָה בְּלוּלִים כָּל שָׁשִׁים רְבּוּא נְשָׁמוֹת בְּתוֹךְ סֵפֶר הַזוּהַר, בְּדַבְּרָתָב רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ הַרְמַח"ל זִי"ע בְּאַגְרוֹתָיו. וְלִכֵּן כָּל אֶחָד יִטְמִין עַצְמוֹ בְּסֵפֶר הַזוּהַר הַק' בְּמִיחָד בְּדוֹרְנוּ דְרָא בְּתַרְאָה וְדוֹר אַחֲרוֹן. וְיִזְהַר (זֶהַר חֲלָק ג') דָּף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מְהֵימְנָא כְּתַב דְּהוּא "תִּיבַת נַח" שְׁמַצִּיל מִפְּנֵי הַמְּבּוּל הַנּוֹרָא. וְלִזְהַר תַּתְקַן הַרְמַח"ל זִי"ע דִּיקְבְּצוּ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְלַמּוֹד זוּהַר זִי"ע וְיִבְטְלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת - וְיִצְמַחוּ הַיְשׁוּעוֹת בְּצִמְיַחַת קַרְן דְּדוֹד בְּמַהֲרָה. (וְעַיֵן בְּסֵפֶר זְכוּתָא דְרַשְׁבִּי).

כְּתַב בְּשֵׁדֵי חֲמוֹד (מַעֲרַכְתָּ מ' סוּף בְּלָל קצ"ח) וז"ל: מִצְוָה שְׁעוֹשִׂים אוֹתָהּ הַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם בְּשִׁתְפוּת, כָּל אֶחָד נוֹטֵל שְׂכָר כְּאִילוּ עֲשָׂאָה כּוֹלָה לְבָדוּ, וּמִטַּעַם זֶה נוֹהֲגִים כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת חִבּוּרַת ש"ס וּמְחַלְקִים הַש"ס בֵּין כְּמָה בְּנֵי אָדָם, שְׁכָל אֶחָד לּוֹקַח מִסְכַּת אַחַת, וְעוֹשִׂים סִיּוּם פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה, וְכֵן חִבּוּרוֹת שְׁחַלְקוּ בִּינֵיהֶם לְלַמּוֹד סֵדֶר מְשֻׁנוּת, וְשׁוֹרַת הַדִּין נוֹתֶנֶת שִׁטּוֹל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂכָר כְּאִילוּ לַמּוֹד הַש"ס כּוֹלוּ, עפ"ל. - שְׁמַחַת סִיּוּם סֵפֶר הַזֶּה: הַרְבֵּי רַבִּי בְּרוּךְ נֶכַד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִיע"א, נִהַג בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בַּיּוֹם ל"ג בְּעִמּוֹר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סִפְרֵי הַזֶּהַר הַקְדוֹשׁ, וְאַחַר הַסִּיּוּם לְקַח הַסֵּפֶר הַזֶּהַר בְּיַדִּי קְדוֹשׁ וְרַקֵּד כְּמָה שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי רְקוּדִין דְּקִדְשָׁה מְשֻׁמַּחַת הַיּוֹם וּמְשֻׁמַּחַת הַתּוֹרָה נִשְׁק בְּפִי קְדוֹשׁ אֶת סֵפֶר הַזֶּהַר וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן, "אֵיךְ קָעַן דִּיךְ, אֲוֹן דּוּ קַעֲנִסְט מִיךְ" וּפִירוּשׁ: אֲנִי מִפְּכִיר אוֹתְךָ, וְאַתָּה מִפְּכִיר אוֹתִי. (טַעְמֵי הַמְּנַהֲגִים).

קְרִיאַת גְּדוּלֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּשֵׁנַת תַּרפ"א: מַעֲלַת לַמּוֹד הַזֶּהַר הַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא מְבַטֵּל כָּל מִינֵי פְּרַעַנְיּוֹת וְגִזְרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתָנָא וְחִרְבָּא וּבְזֶה מַעֲלָמָא... לְשַׁקֵּד עַל לַמּוֹד הַזֶּהַר לְגַמֵּר בְּאַרְץ וּבְחוּצָה לְאַרְץ אֶלֶף סִיּוּמִים... וּבְרוּר כִּי גַם אֲנִשֵׁי חוּץ לְאַרְץ יַעֲלֶה הַלַּמּוֹד שְׁלָהֶם עִם אֲנִשֵׁי עִיר הַקְדוֹשׁ בְּמִסְלַת בֵּית קִדְשׁ הַקְדוֹשִׁים בְּסוּד כָּל יִשְׂרָאֵל עַרְבִים זֶה בְּזֶה, וְנִכְנָס לְשָׁנָה חֲדָשָׁה שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה בְּרַחֲמִים עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ... סִיּוּם זֶהַר לְעַלּוּי מִזֵּל עִם יִשְׂרָאֵל וּלְבַטֵּל כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיוֹנִים וְתַחַתְוֹנִים, וְיִפֵּר עֲצַת אוּיְבֵינוּ וְיִקְלַקֵּל מַחֲשָׁבוֹתָם וְלֹא תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵן לְבִטָּח וְנִרְאָה בְּנַחֲמַת צִיּוֹן, וּבְמַהֲרָה יִתְקַיֵּים וְיִקְרָאתָם דְּרוּר בְּאַרְץ אֲבִיךָ.

הַלּוּמְדִים בְּחִבּוּרָה - כָּל אֶחָד כְּמָה דְקוֹת וּמְשִׁתְּתָפִים וּמְתַאֲחָדִים בְּרַצוֹנָם, עוֹלָה לָהֶם לְכוֹלָם שְׁלַמְדוּ כָּל הַזוּהַר, וְכַף נוֹכַל בְּשִׁבַע דְקוֹת לַעֲשׂוֹת סִיּוּמֵי זוּהַר לְאַלְפִים, וְיִתְקַיֵּים בְּנוּ דְבְרֵי הַנְּבִיאִי יִשְׁעִיָה (פֶּרֶק ס' כ"ב) "הַקְטֵן יִהְיֶה לְאַלְף" שְׁאֵפִילוּ בְּדוֹרְנוּ הַנְּמוּךְ - יוֹכַל לְהַחֲשֵׁב לְשֵׁר הָאֵלֶף, שְׁסִים כָּל הַזוּהַר, וּבְפִלָּא יוֹעֵץ (עַרְף רַבִּים) כְּתַב: וְכְמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְתוֹרָה דְרַבִּים וְתַפְלָה דְרַבִּים וְכָל מִצְוָה הַנְּעִשִׂית בְּרַבִּים, הִנֵּה כִּי בֵן רַאוּי לְכָל אָדָם לְהַתְחַבֵּר עִם יְרֵאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ וְלִקְיִים מְאָמֶר דְּדוֹד הַמְּלָךְ ע"ה (תְּהִלִּים קי"ט ס"ג) "חֲבֵר אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ". עפ"ל.

עַל סִיּוּם "כָּל סֵפֶר הַזֶּהַר" בְּגִירְסָא מְצִינוּ מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת אֲזוּ סַעֲדַת מִצְוָה וּלְפִטּוֹר בְּכוּרִים מִתַּעֲנִית בְּעַרְב פֶּסַח. (סֵפֶר דְרָף אר"ץ מְנַהֵגֵי יְהוּדֵי אֲרָם צוּבָה חֲלָק א' עַמּוּד כ"ז). (וְעַיֵן בְּשׁוֹרַת פְּרַחֵי כְּהוּנָה חֲלָק אר"ח ס' י"ג)... וּמִמִּילָא כָּל שְׁכָן בְּלַמּוֹד הַזוּהַר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן יי בוא ו"ן בן יי ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בנייהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

ויתקנים בהם הפסוק ביחזקאל (יג, ט) "ואל אדמת ישראל לא יבואו" ולא יזכו לבוא לארץ ישראל, וארץ העמים הורגת אותם].

ה) לזכות לגאלה ברחמים, ותשובה מאהבה – על ידי למוד הזהר הקדוש

והמשכילים יבינו (דניאל יב), מסטרא דבינה, דאיהו אילנא דחיי, בגינייהו אתמו, (דניאל יב) והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר, מן זוהרא דאימא עלאה, תשובה, באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון, (דברים לב) ה' בַּדָּד יִנְחֵנו וְאִין עֲמוּ אֵל נָכָר.

[באור: והמשכילים אלו הצדיקים יאירו בלמוד ספר הזהר שהוא מאימא עלאה שנקראת תשובה, ואלו שזכו לסודות ספר הזהר הם לא צריכים נסיון, ולא יכבד עליהם על הגלות, כי יזדככו על ידי קדשת ספר הזהר.

ולפי שעתידים ישראל הם תלמידי – חכמים הפשטנים שלמדו רק פשט, אבל עכשו באחרית הימים לפני הגאלה גם הם יטעמו מעץ החיים שהוא ספר הזהר, ועל ידו יצאו מהגלות ברחמים וחסדים, ויתקיים בהם הכתוב (דברים לב יב) "ה' בַּדָּד יִנְחֵנו וְאִין עֲמוּ אֵל נָכָר" פרוש: השם הוי"ה - זה רחמים, יוציאם מהגלות בלי קטרוג של אל נכר].

ו) בואו נתחזק ונלמד זהר הקדוש

על כן יצאו גדולי ישראל בקול חוצב להבות אש להרבות ולעסק בלמוד זהר הקדוש בדורנו האחרון, מפני שאלהיו הנביא ומשה רבינו והרשב"י וחבריא קדישא נתנו לנו את עץ החיים להתחזק בו בגלות האחרונה הזו, ולהנצל מישמעאל אדום וערב רב. ורק מי שהוא מהערב רב לא מאמין בדברי אלקים חיים.

תקוני זהר דף נ"ג ע"ב:

ואו המלך מעכב את הדין עד זמן ידוע, אוילי בין כף ובין כף יחזרו בתשובה. אם יחזרו - נקראים הפתקים. ואם לא - המלך יושב, וכל אותם של בית הזכות עומדים לפניו, הכרוז קם ומכריז: פלוני עשה כף, מי ילמד עליו זכות? אם יש מי שיילמד עליו זכות - פה. ואם לא - הוא נמסר לשוטר.

והכרז יודע הקדוש ברוך הוא למה צריך את כל זה? שלא כדי שלא יהיה פתחון פה לבני העולם, אלא להראות שהכל עושה בדרך אמת, ונזון לפניו מי שנצל מן הדין. ואם תאמר, מניין לנו? זה נמסר לחכמים. ואפילו למי שאין יודעים, מי שרוצה להסתכל, ישגיח במה שהוא בנגלה, ויבדע מה שהוא בנסתר, שהרי הכל בגנון אחד. כל מה שמנה הקדוש ברוך הוא בארץ, הכל הוא כמו שלמעלה.

היום של ראש השנה הוא יום הדין, והמלך יושב בכסא הדין, השוטר בא ומכסה את פתח המלך ותובע דין. ואף על גב שהקדוש ברוך הוא אוהב את הדין, כמו שנאמר (ישעיה סא) כי אני ה' אוהב משפט, מנצחת אהבת בניו את אהבת הדין. ובשעה שהשוטר קם לטען דברים עליהם, הוא מצוה לתקע בשופר, כדי לעורר רחמים מלמטה למעלה באותו שופר.

אותו הקול עולה, כלול באש רוח ומים, ונעשה מהם קול אחד, ומתעורר קול אחר למעלה. כשאותו הקול מתעורר ממעלה וממטה, אזי כל הטענות שטוען אותו מקטרג מתערבבות.

ביום של ראש השנה יוצא יצחק לבדו, וקורא לעשו, להטעים אותו תבשילים של כל העולם, כל אחד כפי דרכו, שהרי באתה השעה (בראשית כז) ותכהין עיניו מראת, שייצא ממנו מי שהחשיף את פני הבריות, ונפרד, ושוכב

וכרין מלפא אחמיץ דינא, עד זמנא ידיעא, דלמא בין כף ובין כף יהדרון בתשובה. אי יהדרון, פתקין נקראעין. ואי לאו, מלפא יתיב, וכל אינון דבי זכותא קנימי קמיה, פרוזא קם וכריז, פלוני עבד כף, מאן יוליף עליה זכות, אי אית מאן דיוליף עליה זכות, יאות. ואי לאו הא אתמסר לסנטירא.

וכלא ידע קדשא ברין הוא, אמאי אצטרין לך דא. אלא בגין דלא יהא פטרא דפומא לבני עלמא. אלא לאחזאה דכלא עביד בארע קשוט, וניחא קמיה מאן דאשתזיב מן דיניה. ואי תימא מנלן. האי, אתמסר לחכמי, ואפילו למאן דלא ידעי, מאן דבעי לאסתפלא, ישגח במה דאיהו באתגליא, וידע במה דאיהו בסתרא, דהא כלא כגוונא חדא, כל מה דפקיד קדשא ברין הוא בארעא, כלא איהו כגוונא דלעילא.

יומא דראש השנה, איהו יומא דינא, ומלפא יתיב בכורסיא דדינא, סנטירא קא אתי וחיפי פתחא דמלפא, ותבע דינא. ואף על גב דקודשא ברין הוא רחים ליה לדינא, במה דאת אמר, (ישעיה סא) כי אני יי אוהב משפט. נצח רחימו דבנוי, לרחימו דדינא. ובשעתא דסנטירא קם למטען מלין עליהו, פקיד למתקע בשופר, בגין לאתערא רחמי מתמא לעילא, בההוא שופר.

סלקא ההוא קלא, כלילא באשא ורוחא ומיא, ואתעביד מנייהו קלא חדא, ואתער קלא אחרא לעילא, פד ההוא קלא אתער מעילא ומתמא, כדון כל טענות דקא טעין ההוא מקטרגא מתערבבי.

ביומא דראש השנה, נפיק יצחק בלחודוי, וקרי לעשו, לאטעמא ליה תבשילין דכל עלמא, כל חד כפום אורחוי, דהא בההיא שעתא (בראשית כז) ותכהין עיניו מראת, דנפיק מגיה מאן דאחשף אפי ברין, ואתפרש,

לבדו, וקורא לעשו, להטעים אותו תבשילים של כל העולם, כל אחד כפי דרכו, שהרי באתה השעה (בראשית כז) ותכהין עיניו מראת, שייצא ממנו מי שהחשיף את פני הבריות, ונפרד, ושוכב

על מטת הדין, וקורא לעשו
ואמר, וצודה לי צידה ועשה לי
מטעמים, והביאה לי.

ורבקה אמרה אל יעקב בנה,
אהוב נפשה, הבן האהוב שנמסר
לה מיום שנברא העולם, ומצוה
אותו שהוא יתעורר באותם
מטעמים שלו. ויעקב מתעורר
מלמטה, מלבש בתפלות
ובבקשות, והקל קול יעקב
באותו שופר שעולה, ומתעורר
יעקב אליו, ונקרב עמו, ויגש לו
ויאכל, ונקבלים זה עם זה. בין
שנקלל עמו, ויבא לו זין, זה זין
המשמר, הזין שהוא שמחת הלב,
הסוד של העולם הבא. אז - וירח
את ריח בגדיו, התפלות שעולות
והבקשות. ויברכהו, נח הרגו
ושמח הלב, והכל הוא רחמים.
בין שנקלל ביעקב, כל אותם
חילות וגבורות שהיו מזמנים
התפזרו, ולא נמצאו שם. וישאל
ויצאים מן הדין בשמחה
ובברכות. ויהי אף יצא יצא יעקב
מאת פני יצחק אביו, ביום הזה,
בשמחה ובברכות עליונות, ועשו
אחיו בא מצידו, טוען טענות
ממעשי העולם, ויעש גם הוא
מטעמים, לשונו חדה לטען
טענות. מסדר עדים, ויבא לאביו
ויאמר קם אבי, יתעורר עם
דיניו, ויאכל כמה מעשים רעים
של כל העולם שמצאתי.

ויחרד יצחק חרדה גדלה עד
מאד, שהרי אינו יכול להפרד
מכלל של יעקב, שהוא בשמחה.
ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד,
בכמה תפלות ובקשות, ואכל
מכל בטרם תבוא ואברכהו גם
ברוך יהיה. כשמע עשו את דברי
(יצחק) אביו ויצעק צעקה גדלה

ושכיב על ערסיה דדינא, וקרי לעשו, ואמר וצודה לי
צידה ועשה לי מטעמים והביאה לי.

ורבקה אמרה אל יעקב בנה, רחימא דאתמסר לה מיומא דאתברי עלמא.
ויפקידת ליה, לאתערא איהו באינון מטעמים דליה.
ויעקב אתער מתתא, מתלבש בצלותין ובעותין, והקול
קול יעקב בההוא שופר דקא סליק, ואתער יעקב לגביה,
ואתקריב בהדיה, ויגש לו ויאכל, ואתפליל דא בדא.
ביון דאתפליל בהדיה, ויבא לו זין. דא זין דמנטרא, זין
דהוא חידו דלפא, רזא דעלמא דאתי, בדין וירח את ריח
בגדיו, צלותין דסלקין ובעותין. ויברכהו, נח רוגזא,
וחדי לפא, וכלא איהו רחמי.

ביון דאיהו אתפליל ביעקב, כל אינון חילין ותוקפין
ורוגזין דהוו זמינין, אתבררו, ולא אשתכחו תמן.
וישראל נפקין מן דינא, בחדוה ובברפאן. ויהי אף יצא
יצא יעקב מאת פני יצחק אביו, ביום דא, בחדוה,
ובברפאן עלאין, ועשו אחיו בא מצידו, טוען טועני
מעובדי דעלמא, ויעש גם הוא מטעמים, חרד לישגיה
למטען טענות. אתקין סהדי, ויבא לאביו ויאמר יקום
אבי, יתער בדינו, ויאכל כמה עובדין בישין דכל עלמא
דקא אשפחנא.

ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד, דהא לא יכיל
לאתפרשא מכללא דיעקב, דאיהו בחדוה.
ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד, בכמה צלותין ובעותין,
ואוכל מכל בטרם תבא ואברכהו גם ברוך יהיה. כשמוע
עשו את דברי (יצחק) אביו ויצעק צעקה וגו'. דחמי דהא
צידו לא הוה כלום. עד לבתר דאמר ליה, הנה משמני
הארץ וגו'. אליו תקיפין ואוכלוסין דשאר עמין ודא
קשיא ליה מכלא. וישטום עשו את יעקב, למיזל
אבתריה, ולקטרנא ליה תדיר.

וגו', שראה שהרי צידו לא היה כלום. עד לאחר שאמר לו, הנה משמני הארץ וגו', אלו החזקים
וההמונים של שאר העמים, וזה קשה לו מהכל. וישטם עשו את יעקב, ללכת אחריו ולהתגרות
בו תמיד.

וַיַּעֲקֹב אֶזְרָא בְּאִינוֹן יוֹמִין דְּבִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם
הַכַּפּוּרִים, עָרִיק לְאַשְׁתְּזָבָא מִנְיָה. תָּב בְּתִיבְיֹבְתָא,
שׁוּי גְרַמְיָה בְּתַעֲנִיתָא, עַד דְּאַתִּי רֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם
הַכַּפּוּרִים, פְּדִין יַדְעֵי יִשְׂרָאֵל דְּעָשׂוּ בָא, וְעָמּוּ אַרְבַּע מֵאוֹת
אִישׁ, פְּלָהוּ מִקְטָרְגֵי וּמִיַּיִן לְקַטְרָגָא לוֹן, מִיַּד וַיִּירָא יַעֲקֹב
מָאד וַיִּיצֹר לוֹ וְאַסְגֵי בְּצִלוֹתֵין וּבְעוֹתֵין. (בראשית לב) וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אֲבָרְהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי וְגו'. עַד דְּנִטְלַי עֵיטָא
וְאָמַר, כִּי אָמַר אֲכַפְרָה פְּנִיו בְּמִנְחָה הַהוּלְכַת לְפָנַי וַיִּקַּח
מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה וְגו', עֲזִים מֵאֲתִים וְתִישִׁים עֲשָׂרִים
רַחֲלִים מֵאֲתִים וְגו'.

גְּמָלִים וְגו', כִּף הוּא סְטָרָא דִּלְיָה. גְּמָלִים הוּא נַחֲשׁ,
כְּמִין גְּמַל, בְּשַׁעֲתָא דְּפִתֵי סְמָא"ל לְאָדָם, אַרְכִּיב
עַל נַחֲשׁ כְּמִין גְּמַל. תְּגִינָן, מָאן דְּחָמֵי גְּמַל בְּחַלְמִיָה,
מִיתָה נִקְנָסָה עֲלֵיהּ מִלְמַעְלָה, וְאַשְׁתִּיב מִינָה. וְכֹלָא חַד.
וּבְרִין, אַהֲדָר עָשׂוּ אֶפְטָרופּוֹסָא דִּיעֲקֹב, וַיַּעֲקֹב לֹא בָעָא
דּוּבְשִׁיָה וְעוֹקְצִיָה. יַעֲבָר נָא אֲדוּנֵי לְפָנַי עֲבָדוּ.
פְּדִין וַיִּשָּׁב בֵּיּוֹם הַהוּא עָשׂוּ לְדַרְכּוֹ. אִימְתִי. בְּשַׁעֲתַי נַעֲלִיָה,
דְּהָא אֲתַפְרֵשׁ מֵעֲמָא קְדִישָׁא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיק
לְחוּבֵיהוֹן, וְכַפֵּר עֲלֵיהוּ. פִּינֹן דְּהַהוּא מִקְטָרְגָא אֶזְרָא
בְּהַהוּא דּוּרוּנָא, וְאַתְפְּרֵשׁ מִנְיָהוּ, בְּעֵי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמַחְדֵי בְּבִנּוּי, מַה כְּתִיב, וַיַּעֲקֹב נָסַע סַכְתָּה וַיִּבֶן לוֹ בֵּית
וְגו'. עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמְּקוֹם סוּכּוֹת, פִּינֹן דִּיתְבִּי בְּסוּכּוֹת,
הָא אֲשַׁתְּזִיבוּ מִן מִקְטָרְגָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדַי בְּבִנּוּי.
זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן בְּהָא עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. (ע"כ רעיא
 מַחֲדִימָנָא).

הָא חֲזִי, בְּהָא יוֹמָא אֲתַפְסִיָּא סִיְהָרָא, וְלֹא
נְהִיר עַד בְּעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ, דִּישְׂרָאֵל תִּיבִין
כְּלָהוּ בְּתִיבְיֹבְתָא שְׁלִימְתָא, וְאִימָא עֲלָאָה תֵּאבַת

וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ בְּאוֹתָם יָמִים שְׁבִין
רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, בְּרַח
לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ. שָׁב בְּתִשׁוּבָה, וְשֵׁם
עֲצָמוּ בְּתַעֲנִית, עַד שְׂבָא רֵאשׁ
הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים, אִזּוּ יוֹדְעִים
יִשְׂרָאֵל שְׁעָשׂוּ בָא, וְעָמּוּ אַרְבַּע
מֵאוֹת אִישׁ, כֹּלָם מִקְטָרְגֵים
מִזְמָנִים לְקַטְרָג לְהֵם. מִיַּד - וַיִּירָא
יַעֲקֹב מָאד וַיִּיצֹר לוֹ, וְהִרְבָּה
בְּתַפְלוֹת וּבְקִשׁוֹת. (בראשית לב)
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אֲבָרְהָם
וְאֱלֹהֵי אָבִי וְגו'. עַד שְׁנִטְלַי עֵצָה
וְאָמַר, כִּי אָמַר אֲכַפְרָה פְּנִיו
בְּמִנְחָה הַהוּלְכַת לְפָנַי וַיִּקַּח מִן
הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה וְגו', עֲזִים
מֵאֲתִים וְתִישִׁים עֲשָׂרִים רַחֲלִים
מֵאֲתִים וְגו'.

גְּמָלִים וְגו', כִּף הוּא הַצַּד שְׁלוֹ.
גְּמָלִים הוּא נַחֲשׁ, כְּמִין גְּמַל.
בְּשַׁעֲתָא שְׂפִתָה סְמָא"ל אֵת אָדָם,
רָכַב עַל נַחֲשׁ כְּמִין גְּמַל. שְׁנִינּוּ,
מִי שְׂרֹאָה גְּמַל בְּחִלּוּמוֹ, מִיתָה
נִקְנָסָה עֲלָיו מִלְמַעְלָה וְנִצּוּל
מִמֶּנָה. וְהַכֵּל אָחַד.

וְאִזּוּ חֲזַר עָשׂוּ לְאַפּוֹטְרופּוֹס שֵׁל
יַעֲקֹב, וַיַּעֲקֹב לֹא רָצָה דְבָשׁוּ
וְעַקְצוּ. יַעֲבָר נָא אֲדוּנֵי לְפָנַי עֲבָדוּ.
אִזּוּ - וַיִּשָּׁב בֵּיּוֹם הַהוּא עָשׂוּ
לְדַרְכּוֹ. מִתִּי? בְּשַׁעֲתַי נַעֲלִיָה,
שְׁהִירִי נִפְרָד מִן הָעָם הַקְּדוֹשׁ.
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזֵב אֵת
חֲטָאֵיהֶם וּמְכַפֵּר עֲלֵיהֶם. פִּינֹן
שְׂאוֹתוֹ הַמְּקַטְרָג הוּלֵךְ עִם אוֹתוֹ
דּוּרוּן וְנִפְרָד מֵהֶם, רוּצָה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְשַׂמַּח עִם בְּנָיו. מַה
כְּתוּב? וַיַּעֲקֹב נָסַע סַכְתָּה וַיִּבֶן לוֹ
בֵּית וְגו'. עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמְּקוֹם
סוּכּוֹת. פִּינֹן שְׂיֹשְׁבִים בְּסוּכּוֹת, הָרִי
נִצּוּלוֹ מִן הַמְּקַטְרָג, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוּא שְׂמַח עִם בְּנָיו. אֲשֶׁרִי חֲלַקְס בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. (ע"כ רעיא מַחֲדִימָנָא).
כֹּא רָאָה, בֵּיּוֹם הַהוּא מִתְפַּסָּה הַלְבָנָה, וְלֹא מְאִירָה עַד בְּעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ, כְּשֶׁכֵּל יִשְׂרָאֵל שָׁבִים
בְּתִשׁוּבָה, וְהָאֵם הַעֲלִיזוֹנָה שָׁבָה וּמְאִירָה לָהּ. וְהַיּוֹם הַהוּא אִזּוּ הָאֵם נוֹטֵל, וְנִמְצָאת שְׂמַחָה
בְּכֹל. וְעַל כֵּן כְּתוּב, יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא. יוֹם כַּפּוּר הִנֵּה צָרִיד לְהִיּוֹת! מַה זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים? אֵלָא

וְנִהְרַת לָהּ. וְהָאֵי יוֹמָא נְהִירוּ דְאִימָא נְטֻלָא, וְאַשְׁתַּכַּח חִידוּ בְכֻלָּא. וְעַל דָּא פְתִיב, יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא. יוֹם כַּפּוּר מִיבְעֵי לֵיהּ, מָאן יוֹם הַכַּפּוּרִים. אֲלָא בְגִין דְתַרֵּי נְהוּרִין נְהִרִין בְּחַד. בּוּצִינָא עֲלָאָה, נְהִיר לְבוּצִינָא תַתְּאָה. וּבְהָאֵי יוֹמָא מְנַהֲרָא עֲלָאָה נְהִיר. וְלֹא מְנַהֲרָא דְשַׁמְשָׁא וּבְגִין כֶּךָ בְּפֶסְחָ לְיוֹם חֲגֵנוּ כְּתִיב.

רְבִי אֲבָא שְׁלַח לֵיהּ לְרַבִּי שַׁמְעוֹן, אָמַר, אֵימְתִי זְוִיגָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּמִלְכָא קְדִישָׁא. שְׁלַח לֵיהּ, (בְּרַאשִׁית כ) וְגַם אֲמִנָה אַחֲתִי בֵּת אָבִי הִיא אֲפֹךְ לֹא בֵּת אֲמִי וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה. אֲתַרְגִּישׁ רַבִּי אֲבָא, אָרִים קְלִיָּה, בְּכָה וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְוִי לְעֲלָמָא כַּד תַּפּוּק מְגִיָּה, וְוִי לְדָרָא דִּיהוֹן בְּעֲלָמָא כַּד תַּסְתַּלַּק מְגִהוֹן וַיִּשְׁתַּאֲרוּן יַתְמִין מְנַף. אָמַר לֵיהּ רַבִּי חֵיִיא לְרַבִּי אֲבָא, הָאֵי דְשְׁלַח לְקַבְלָךְ מָאֵי קָאֲמַר.

אָמַר וְדָאֵי לָאו זְוִיגָא דְמִלְכָא בְּמִטְרוֹנִיתָא, אֲלָא בְּזַמְנָא דְנַהֲרָא מֵאֲבָא עֲלָאָה, וְכַד אֲתַנְהֲרָא מְגִיָּה, קְרִינֵן לָהּ קְדֵשׁ דְּהָא מְבִי אֲבָא נְטֻלָא הָאֵי. וּכְדִין מְזִדְּוִיגֵי בְּחַדָּא, בְּגִין דְּמִלְכָא קְדֵשׁ אֲקָרִי, דְּכְתִיב, (יִרְמִיָּה ב) קְדֵשׁ יִשְׂרָאֵל לִי, דְּנֻטִיל מֵאַתֵּר דְּאֲקָרֵי קְדֵשׁ. כְּדִין אַחֲתִי בֵּת אָבִי הִיא אֲפֹךְ לֹא בֵּת אֲמִי, דְּהָא מְבִי אֲבָא שְׁמָא דָא, וְלֹא מְבִי אִימָא, וְעַל דָּא וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה, לְאֲזִדְּוִיגָא כַּחַדָּא, בְּזַמְנָא דָא, וְלֹא בְּזַמְנָא אַחֲרָא, בְּזַמְנָא דְּנְטֻלָא מְבִי אֲבָא, וְלֹא בְּזַמְנָא דְּנְטֻלָא מְבִי אִימָא. וְיוֹם הַכַּפּוּרִים אוֹכַח, דְּתַשְׁמִישׁ הַמְּטָה אָסוּר, בְּגִין דְּזְוִיגָא לָא אַשְׁתַּכַּח, דְּהָא מְבִי אִימָא נְטֻלָא, וְלֹא מְבִי אֲבָא. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וְדָאֵי זַפְּאָה דְּרָא דְּרַבִּי שַׁמְעוֹן שְׁאֲרֵי בְּגִיָּה, זַפְּאִין אֵינּוֹן דְּקִימִין קַמִּיָּה כָּל יוֹמָא.

מְשׁוּם שְׁשֵׁנִי מְאֹרֹת מְאִירִים כְּאַחַד. הַמְּאֹר הַעֲלִיִּין מְאִיר לְמְאֹר הַתַּחְתּוֹן, וּבְכִיּוֹם הַזֶּה מְאִיר מִהְאֹר הַעֲלִיִּין, וְלֹא מְאֹר הַשְּׁמַשׁ, וּמְשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב בְּפֶסְחָ לְיוֹם חֲגֵנוּ.

רַבִּי אֲבָא שְׁלַח לְרַבִּי שַׁמְעוֹן. אָמַר, מְתִי הַזְּוִיג שֶׁל כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל עִם הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ? שְׁלַח לוֹ, (בְּרַאשִׁית ט) וְגַם אֲמִנָה אַחֲתִי בֵּת אָבִי הִיא אֲפֹךְ לֹא בֵּת אֲמִי וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה. הַתַּרְגֵּשׁ רַבִּי אֲבָא, הָרִים קוּלוֹ, בְּכָה וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי מְנֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אוֹי וְאָבוֹי לְעוֹלָם כְּשִׁתְּצֵא מִמֶּנּוּ! אוֹי לְדוֹר שִׁיְהִי בְּעוֹלָם כְּשִׁתְּסַלַּק מֵהֶם וַיִּשְׁאָרוּ יְתוּמִים מִמֶּךָ! אָמַר לוֹ רַבִּי חֵיִיא לְרַבִּי אֲבָא, זֶה שְׁשַׁלַּח לְעַמְתָּךְ, מָה אָמַר?

אָמַר, וְדָאֵי שְׁאִין זְוִיג הַמֶּלֶךְ עִם הַגְּבִיּוּרָה אֲלָא בְּזַמַּן שְׁמְאִיר מִהָאֵב הַעֲלִיִּין, וּכְשִׁנְאֹר מִמֶּנּוּ, קוֹרְאִים לוֹ קְדֵשׁ, שְׁהָרִי מִבֵּית אֲבָא זֶה נוֹטֵל, וְאָז מְזִדְּוִיגִים כְּאַחַד, מְשׁוּם שֶׁהַמֶּלֶךְ נִקְרָא קְדֵשׁ, שְׁכְּתוּב (יִרְמִיָּה ט) קְדֵשׁ יִשְׂרָאֵל לִי, שְׁנוּטֵל מִמְּקוֹם שְׁנִקְרָא קְדֵשׁ. אֲזִי אַחֲתִי בֵּת אָבִי הוּא אֲפֹךְ לֹא בֵּת אֲמִי, שְׁהָרִי מִבֵּית אֲבָא הַשֵּׁם הַזֶּה, וְלֹא מִבֵּית אֲמָא. וְעַל כֵּן וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה, לְהַזְדַּוֵּג כְּאַחַד, בְּזַמַּן הַזֶּה וְלֹא בְּזַמַּן אַחֵר, בְּזַמַּן שְׁנוּטֵלִים מִבֵּית אֲבָא, וְלֹא בְּזַמַּן שְׁנוּטֵלִים מִבֵּית אֲמָא. וְיוֹם הַכַּפּוּרִים מוֹכִיחַ, שְׁתַּשְׁמִישׁ הַמְּטָה אָסוּר, מְשׁוּם שְׁאִין נִמְצֵא זְוִיג, שְׁהָרִי מִבֵּית אֲמָא נוֹטֵל, וְלֹא מִבֵּית אֲבָא. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וְדָאֵי אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שְׁרַבִּי שַׁמְעוֹן שְׁרוּי בְּתוֹכוֹ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁעוֹמְדִים לְפָנָיו כָּל יוֹם.

אָמַר רַבִּי אָבָא, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא אָדָם, וְעָמַד בְּדִין לִפְנֵי אֲדוֹנָיו וְשָׁב בְּתַשׁוּבָה, וְקָבַל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר לוֹ, אָדָם, אַתָּה תִּהְיֶה סִימָן לִבְנֵיךָ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, בַּיּוֹם הַזֶּה יַעֲמֶדוּ בְּדִין. אִם יִשׁוּבוּ, אֲנִי אֶקְבַּל אוֹתָם, וְאֶעֱמַד מִכֶּסֶּף דִּין, וְאֶתְיָשֵׁב עַל כֶּסֶף רַחֲמִים וְאַרְחֵם עֲלֵיהֶם. וְיִדּוּ אָמַר, (תהלים קד) אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי. וְעַל זֶה כָּתוּב, (שם קל) כִּי עֲמָךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנְרָא. וְכָתוּב, (שם לו) כִּי עֲמָךְ מִקּוֹר חַיִּים בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה אוֹר.

וְקָאִים בְּדִינָא קָמֵי מְאָרִיָּה, וְתָב (דף ק"א) בְּתִיבְתָא, וְקָבִיל לֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמַר לֵיהּ, אָדָם, אַנְתָּ תִּהְיֶה סִימָנָא לִבְנֵיךָ לְדוֹרֵי דְרִין, בְּהַאי יוֹמָא קְרִימִין בְּדִינָא, וְאִי יתּוּבוּן אָנָּא אֶקְבַּל לוֹן, וְאִיקוּם מִפוּרְסִיָּא דְדִינָא, וְאַתְקִיִּים עַל כּוּרְסִיָּא דְרַחֲמֵי, וְאַרְחֵם עֲלֵיהוּ. וְיִדּוּ אָמַר, (תהלים קטז) אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יי' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי. וְעַל דָּא כָּתוּב, (תהלים קל) כִּי עֲמָךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנְרָא. וְכָתוּב, (תהלים לו) כִּי עֲמָךְ מִקּוֹר חַיִּים בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה אוֹר.

אֲךָ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכְּפּוּרִים הוּא מִקְרָא קִדְשׁ יִהְיֶה לָכֶם. רַבִּי חִיָּיא פָּתַח, (שם לב) לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשָׁרֵי נְשׁוּי פִּשְׁעֵי פְּסוּי חֲטָאָה. לְדוֹד מִשְׁפִּיל, הָרִי שְׁנִינּוּ, בַּעֲשָׂרָה מֵינֵי זִמְרָא נִקְרָא (בתקן) סֵפֶר תְּהִלִּים: בְּנֻצִּיחַ, בְּנֻגּוֹן, בְּמִשְׁפִּיל, בְּמִכְתָּם, בְּמִזְמוֹר, בְּשִׁיר, בְּאֲשָׁרֵי, בְּתַפְלָה, בְּהוֹדָאָה, בְּהַלְלוּיָהּ. וְהַעֲלִיזוּן מִכֶּלֶם - הַלְלוּיָהּ, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהָ.

אֲךָ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכְּפּוּרִים הוּא מִקְרָא קִדְשׁ יִהְיֶה לָכֶם. (ויקרא כ"ג) רַבִּי חִיָּיא פָּתַח, (תהלים לב) לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשָׁרֵי נְשׁוּי פִּשְׁעֵי פְּסוּי חֲטָאָה. לְדוֹד מִשְׁפִּיל, הָא תְּנִינּוּן בִּי זִינֵי זִמְרָא אֲתִקְרִי (נ"א אֲתִתְקוּן) סֵפֶר תְּהִלִּים, בְּנֻצִּיחַ, בְּנֻגּוֹן, בְּמִשְׁפִּיל, בְּמִכְתָּם, בְּמִזְמוֹר, בְּשִׁיר, בְּאֲשָׁרֵי, בְּתַפְלָה, בְּהוֹדָאָה, בְּהַלְלוּיָהּ, וְעַלֵּאָה מְכַלְהוּ הַלְלוּיָהּ, וְהָא אוּקְמוּהָ.

רַעִיא מְהִימָנָא

רַעִיא מְהִימָנָא

מִצּוּחַ זוֹ, לְהַתְעַנּוּת בְּיוֹם הַכְּפּוּרִים, לְהַכְנִיעַ אֶת הַגּוּף וְאֶת הַנֶּפֶשׁ, בְּסוּד שֶׁל חֲמִשָּׁה עֲנוּיִים שֶׁל חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת שֶׁל יוֹם הַכְּפּוּרִים. שְׁהָרִי הַמְקַטְרֵג בָּא לְהַזְכִּיר אֶת חֲטָאֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁנֵתִבְאָר, וְכֹלֶם בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לִפְנֵי אֲבִיהֶם. הַפֶּל כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר בְּכֹמָה מְקוּמוֹת. (ע"ב רַעִיא מְהִימָנָא). בְּאֵן מִשְׁפִּיל, מְקוּמוֹ יְדוּעַ. מְהוּ מִשְׁפִּיל? מִים שְׁמַחֲפִימִים אֶת אוֹתָם שְׁשׁוּתִים אוֹתָם, אוֹתוֹ הַמְקוּם (שְׁמַשְׁתַּדְּלִים בְּאוֹתוֹ מְקוּם) שְׁנִקְרָא מִשְׁפִּיל, כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר (משלי יז) מִשְׁפִּיל עַל דְּבָר יִמְצָא טוֹב. וּמִשׁוּם שְׁנִקְרָא כָּךְ, תְּלוּיָהּ בּוֹ סְלִיחָה, חֲרוֹת חֲחֲרִיּוֹת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֲשָׁרֵי נְשׁוּי פִּשְׁעֵי פְּסוּי חֲטָאָה.

פְּקוּדָא דָּא, לְאַתְעֵנְאָה בְּיוֹמָא דְכְּפּוּרִי, לְאַכְנַעָא גּוּפָא וּנְפִשָׁא, בְּרָזָא דְחֲמִשָּׁה עֲנוּיִין, דְּחֲמִשָּׁה דְרָגִין דְּיוֹמָא דְכְּפּוּרִי. דְּהָא מְקַטְרָנָא קָא אֲתִי לְאַדְכְּרָא חוּבִיָּהוּן, כְּמָה דְאַתְמַר. וְכִלְהוּ בְּתִיבְתָא שְׁלִימְתָא קָמֵי אַבוּהוּן. כִּלְא, כְּמָה דְאַתְמַר בְּכֹמָה דּוּכְתִי. (ע"ב רַעִיא מְהִימָנָא). הֲבָא מִשְׁפִּיל, אֲתִרִיָּה יְדִיעַ, מְהוּ מִשְׁפִּיל, מֵיָא דְאַחֲפִימוֹ לְאַיִנוּן דְּשִׁתּוּ לְהוּ, הֵהוּא אֲתִר (ס"א דְּמִשְׁתַּדְּלוּן בְּהוּא אֲתִר) דְּאַקְרִי מִשְׁפִּיל, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (משלי טז) מִשְׁפִּיל עַל דְּבָר יִמְצָא טוֹב. וּבְגִין דְּאַקְרִי הֲכִי, תְּלִיָא בִיָּה סְלִיחָה, חֲירוֹ דְּחִירִין. הֲדָא הוּא דְכָתוּב אֲשָׁרֵי נְשׁוּי פִּשְׁעֵי פְּסוּי חֲטָאָה.

מה זה כסוי חטאה? הרי פְּרָשְׁתָּהּ, שהיא כסוי מבני אדם אותו חטא שחטא לקדוש ברוך הוא והודה לפני הקדוש ברוך הוא. אבל (כסוי חטאה) בא ראה, לשאדם חוטא, ומתחייב פעם אחת ופעמים ושלש ולא חוזר בו, הרי חטאיו הם בגלוי, ומפרסמים אותם למעלה, ומפרסמים אותם למטה. והכרוזים הולכים לפניו ומכריזים: הסתלקו מסביב לפלוני, נזוף הוא מאדונו, נזוף הוא למעלה, נזוף הוא למטה, אוי לו שפגם את דיוקן רבונו! אוי לו שאינו חושש על כבוד רבונו! הקדוש ברוך הוא מגלה חטאו למעלה. זהו שכתוב, (איוב) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו. וכשאדם הולך בדרך רבונו ומשתדל בעבודתו, והודמן לו חטא אחד - הכל מכסים עליו, עליונים ותחתונים, זה נקרא כסוי חטאה.

אמר לו רבי אבא, עד עכשו לא הגעת לעקר הדבר, ויפה אמרת. והוה שאמרו החכמים - יפה, אבל אם כך, מכסה חטאה היה צריך להיות! מהו כסוי חטאה?

אָרָא שני דברי חכמה יש בו, וישניהם כף. אחד, כמו ששנינו, שפעשים טובים שאדם עושה בעולם הזה, עושים לו באתו העולם לבוש נכבד עליון להתלבש בהם. וכשאדם מתקן מעשים טובים, וגוברים עליו מעשים רעים, והקדוש ברוך הוא משגיח בו, ומעשיו הרעים רבים, והוא רשע, שגמץא חוטא לפני אדונו, ותוהה על אותן טובות שעשה בראשונה, הרי נאכד הוא מן הכל, מהעולם הזה ומהעולם הבא. מה עושה הקדוש ברוך הוא מאותן טובות שעשה החוטא הזה בראשונה?

מאי כסוי חטאה. הא אוקמוה, דהוא כסוי מבני נשא, ההוא חטאה דחב לקודשא בריהו הוא, ואודי קמי קדשא בריהו הוא. אבל (כסוי חטאה) תא חזי, כד בר נש חטי, וחב זמנא חדא, ותריין ותלתא, ולא אהדר ביה, הא חובוי באתגליא אינון ומפרסמי לון לעילא, ומפרסמי לון לתתא. וכרוזי אזלין קמיה ומכרוזי, אסתלקו מסחרגיה דפלגיא, נזיף הוא ממאריה, נזיף הוא לעילא, נזיף הוא לתתא, ווי ליה דפגים דיוקנא דמאריה, ווי ליה דלא חייש ליקרא דמאריה, קדשא בריהו הוא גלי חוביה לעילא, הדא הוא דכתיב, (איוב ב) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו. וכד בר נש אזיל באורחא דמאריה, ואשתדל בפולחניה, ואזדמן ליה חטאה חד, כלא מכסין עלויה, עלאין ותתאין, דא אקרי כסוי חטאה.

אמר ליה רבי אבא, עד כען לא מטית לעקרא דמלה. ושפיר קאמרת. והאי דקאמרו חברייא שפיר. אבל אי הכי, מכוסה חטאה מיבעי ליה, מהו כסוי חטאה.

אָרָא תרי מלי דחכמתא אית ביה, ותרווייהו הכי. חד כמה דתגינון, דעובדין טבין דבר נש עביד בהאי עלמא, עבדין ליה בההוא עלמא לבושא יקירא עלאה, לאתלבשא בהו. וכד בר נש אתקין עובדין טבין, וגבריין עליה עובדין בישין, ואשגח ביה קדשא בריהו הוא, ועובדוי בישין סגיאין, ואיהו רשע, דאשתכח חטאה קמי מאריה, ותוהא על אינון טבאן דעבד בקדמיתא, הא אתאביד הוא מפלא, מהאי עלמא, ומעלמא דאתי. מה עביד קדשא בריהו הוא מאינון טבאן דעביד האי חטאה בקדמיתא.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתים פסיה לא ימוש ומפיה זרעה זרעה זרעה זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעַלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשְׁוַעֵה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירָהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידָהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֶה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מְעֻשִׂיָּהּ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֶה אֱלִיָּהּ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לימוד ספר הזוהר נשגב מאוד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא... בלימוד זוהר הקדוש אפילו באין מבין כלל, חשוב ומקובל ומרוצה לפני ה' וכו'. (פלא יעץ אותך, זוהר)
וכן נתן מרן האר"י תיקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זוהר או תיקונים בכל יום (מורה באצבע להחיד"א אות מ')

אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדולתו ורוממותו ית"ש מכל למודיננו כמו מלימודי חכמת הקבלה, ביחוד מלימוד ספר הזוהר הקדוש והתיקונים, חכמת אדם תאיר פניו מריבוי העולמות העליונים הקדושים לאין קץ וסוף ותכלית. (יסוד ושורש העבודה, שערי השישי, שער הניצוץ)

הנני רושם לך תלמידי המובהק הרב הגאון הקדוש מ' יעקב יוסף הכהן ג"י בקצרה על נייר קטן בכיון בכדי שתשא אותו בכל עת. קבלתי ממורי ורבי וכו' [הבעש"ט], תיקונים ילמד בכל השנה בכל יום. (כתר שם טוב)

מכתב מורנו הבעש"ט: לכבוד... ככל לילה קודם השיינה ממש תלמוד מאמר אחד מתיקוני הזוהר הקדוש ואז תישן בטח ובל תירא בעזה"ת, והשי"ת יטע בלבנו אהבתו ויראתו דוקא אמון כ"ר. מנאי מורו ישראל כמוהר"ר אליעזר בעל שם ממועזבון.

[כתר שם טוב]